

C O N C E P T

J A A R S T U K K E N

2016

Vestigingen:

- Nijverheidsweg 12
9981 GJ Uithuizen
- Mernaweg 27a
9964 AP Wehe den Hoorn

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Voorwoord.....	5
<i>Inleiding.....</i>	<i>5</i>
<i>Financieel resultaat</i>	<i>5</i>
<i>Ontwikkelingen Ability 2016.....</i>	<i>6</i>
<i>Overzicht sectoren.....</i>	<i>8</i>
<i>Overige ontwikkelingen.....</i>	<i>9</i>
<i>Samenvatting.....</i>	<i>10</i>
Bestuurssamenstelling.....	11
Paragrafen	
Weerstandsvormogen en risicobeheersing.....	12
<i>Rechtmatigheid.....</i>	<i>12</i>
<i>Ratio's.....</i>	<i>14</i>
<i>Onderhoud kapitaalgoederen.....</i>	<i>15</i>
Bedrijfsvoering.....	16
<i>Inleiding.....</i>	<i>16</i>
<i>Organisatiestructuur.....</i>	<i>16</i>
<i>Administratieve organisatie en interne controle.....</i>	<i>16</i>
<i>Organogram.....</i>	<i>17</i>
Financiering.....	18
<i>Algemeen.....</i>	<i>18</i>
<i>Treasurybeheer.....</i>	<i>18</i>
<i>Kasgeldlimiet.....</i>	<i>19</i>
<i>Renterisiconorm.....</i>	<i>20</i>
<i>Financieringsoverzicht.....</i>	<i>21</i>
Verbonden partijen.....	21
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2016.....	24
Staat van baten en lasten.....	26
Kasstroomoverzicht over 2016.....	27

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	28
<i>Inleiding.....</i>	<i>28</i>
<i>Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....</i>	<i>28</i>
<i>Balans.....</i>	<i>28</i>
<i>Staat van baten en lasten.....</i>	<i>30</i>
Toelichting op de balans.....	32
Toelichting op de staat van baten en lasten.....	37
Verschillenanalyse.....	47
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen.....	48
Bijlagen.....	49
<i>Bijlage 1 Staat van vaste activa en afschrijvingen.....</i>	<i>51</i>
<i>Bijlage 2 Staat van leningen O/G 2016.....</i>	<i>52</i>
<i>Bijlage 3 Overzicht verdeling FTE's.....</i>	<i>53</i>
<i>Bijlage 4 Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen.....</i>	<i>54</i>
<i>Bijlage 5 Urenverantwoording.....</i>	<i>55</i>
<i>Bijlage 6 Ability Reïntegratie BV.....</i>	<i>57</i>
Voorstel bestemming resultaat over boekjaar 2016.....	70
Vaststelling Algemeen Bestuur.....	70
Controleverklaring.....	71

Jaarverslag

Inleiding

Het jaar 2016 is een overgangsjaar. Er was een werkbegroting voor het jaar 2016 dat was opgebouwd uit de onderdelen Ability, afdeling SoZaWe Hoogeland en Werkplein Noord-Groningen. De onderdelen van SoZaWe Hoogeland en Werkplein Noord-Groningen over 2016 zijn vastgesteld binnen de gemeentelijke begrotingen. Verantwoording van deze onderdelen vindt plaats in de afzonderlijke jaarrekeningen van de gemeenten. Binnen dit verslag zullen de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden in 2016 binnen de onderdelen SoZaWe Hoogeland en Werkplein Noord-Groningen en de voortgang van de samenwerking wel aan bod komen. Immers, die samenwerking heeft geleid tot een gezamenlijke start op 29 september 2016 en onthulling door de vier burgemeesters van het logo van Werkplein Ability.

Formeel vindt in dit verslag dus alleen de verantwoording plaats van 'oud Ability' over het jaar 2016. Hiermee wordt voldaan aan de wens van de gemeenten om over het jaar 2016 nog op deze wijze verslag te doen.

Het onderdeel 'oud Ability', hierna wordt in dit verslag over Ability gesproken, heeft een goed jaar achter de rug met een goed en positief financieel resultaat.

Het financieel resultaat komt uit op *	+ 60.000.	
Korte specificatie:(alle bedragen in Euro's)		
Bedrijfsopbrengsten	5.923.000	
Rijkssubsidie SW	9.326.000	
Subsidie nieuwe doelgroepen	4.000	
Gemeentelijke bijdrage	243.000	

Subtotaal opbrengsten		15.496.000
Lonen WSW	10.858.000	
Lonen nieuwe doelgroepen	12.000	
Lonen overige medewerkers	2.503.000	
Overige algemene beheerskosten	2.063.000	

Subtotaal kosten		15.436.000

Financieel resultaat*		60.000
		=====

*Inclusief Ability Re-integratie BV en mutaties reserves

De opbouw van het financieel resultaat 2016 afgezet tegen de begroting 2016 is als volgt (in Euro's) :

Extra opbrengsten	465.000
Extra subsidie	52.000
Verschil subsidie nieuwe doelgroepen	-416.000
Lagere loonkosten nieuwe doelgroepen	491.000
Lagere overige kosten (incl. overige lonen)	56.000
Totaal	648.000

Het verschil tussen het resultaat en de begroting is in de loop van het jaar 2016 al zichtbaar geworden, bijvoorbeeld in de verschillende kwartaalrapportages. Het laatste kwartaal van 2016 werd gekenmerkt door nog veel extra opdrachten. Daardoor is het verschil groter dan in november 2016 werd voorzien.

In dit verslag staan we stil bij een aantal ontwikkelingen in het afgelopen jaar. Het verslag is verder als volgt opgebouwd:

1. Ontwikkelingen Ability 2016
2. Overige ontwikkelingen 2016
3. Samenvatting

1. Ontwikkelingen Ability 2016

Algemeen

In 2016 stijgt de totale omzet met ongeveer 3% ten opzichte van 2015. De omzet van de private sector laat ook een lichte stijging zien. De stijging bedroeg ca. 1%. De gemeenten hebben in 2016 7% meer afgenomen.

De beide sectoren van Ability scoorden wat betreft toegevoegde waarde beter dan in 2015. Dat betekent dat beide sectoren in 2016 een goede prestatie hebben verricht met een hoge productiviteit.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de omzetontwikkeling (bedragen x € 1.000,-). Daarin wordt onderscheid gemaakt tussen de omzet uit de private sector en de omzet uit de deelnemende gemeenten.

Omzet verdeling*	2016	2015	2014	2013
Totaal omzet	7.776	7.546	8.656	8.290
Omzet gemeenten	2.671	2.487	2.790	2.539
Omzet private organisaties	5.105	5.059	5.866	5.751

bedragen x € 1.000 * inclusief Ability Reïntegratie BV

In 2015 bedroeg het deel van de omzet vanuit de gemeenten 33%. Dat percentage is in 2016 opgelopen tot 34%. Desondanks komt in 2016 nog steeds 66% van de omzet uit de private sector, waarvan circa driekwart van buiten de regio.

Bijna de helft van de banen bij Ability wordt dus gegenereerd van buiten de regio.

De onderstaande tabel geeft inzicht in de omzetontwikkeling per gemeente (bedragen x € 1.000,-).

Omzet verdeling	2016	Aandeel in %	2015	Aandeel in %	toe-/afname % in totaal
Bedum	292	11	269	11	0
De Marne	790	30	781	31	-1
Winsum	752	28	642	26	+2
Eemsmond	837	31	795	32	-1
Totaal gemeenten	2.671		2.487		

bedragen x € 1.000.

De gemeente Winsum is in de omzetontwikkeling het sterkst gestegen met ca. 17%.

Met ingang van 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. Dat betekent dat er niemand meer met een Wsw-arbeidscontract instroomt. Hierdoor krimpt het totaal aantal SW'ers binnen Ability. De onderstaande tabellen geven inzicht in het aantal SW'ers per gemeente en de totale krimp van de SW-populatie binnen Ability (6,0 % afname in fte ten opzichte van 2015).

Aantal SW'ers	2016		2015		Toe-/afname in % fte
	Aantal personen	Aantal fte	Aantal personen	Aantal fte	
Bedum	54	43,3	55	43,5	-0,5
De Marne	63	52,3	67	55,9	-6,4
Winsum	81	67,4	74	60,6	+11,2
Eemsmond	213	175,6	234	190,9	-8,0
Overige gemeenten	*	*	11	9,5	
Totaal gemeenten	411	338,6	441	360,4	-6,0

* overige gemeentes zijn bij centrumgemeente Winsum geteld, in verband met verdeling subsidie (anders vanaf 1/1/2017).

Aantal SW'ers	2016		2015	
	Aantal pers.	Aantal fte	Aantal pers.	Aantal fte
Overlijden	1	0,9	2	1,9
Pensioen	12	9,6	5	4,8
Ondergrens	4	2,5	4	2,5
Eind tijdelijk dienstverband	8	4,9	4	2,7
Overig	5	3,9		
Totaal	30	21,8	16	12,9

- **Detacheringen**

In het Strategisch beleidskader van de BMW-gemeenten krijgt het detacheren van SW'ers bij werkgevers een hogere prioriteit. In dit verslag gaan we daarom dieper in op de ontwikkeling van detacheringen. In 2016 waren er twee detacheringsconsulenten (1,25 fte) werkzaam.

Het karakter van detacheren verandert sterk. Detacheren wordt door het bedrijfsleven steeds meer gebruikt voor het verrichten van tijdelijke of korte termijnwerkzaamheden. Veel medewerkers werken dus een paar uur van hun dienstverband gedetacheerd of verrichten in een korte periode een klus. De detacheringen worden dus steeds meer gekenmerkt door flexibiliteit in plaats van duurzame vaste werkplekken.

Deze trend maakt het moeilijker om de ontwikkeling van detacheringen te volgen. Dit vraagt om een andere en nauwkeurigere definitie van detacheren en een beter registratiesysteem. In 2016 is de (interne) definitie verduidelijkt. Dat betekent ook een ander soort cijfers. De registratie is nu meer toekomstbestendig en kan daarom adequater fungeren als monitor.

In 2016 zijn de sectoren organisatorisch verantwoordelijk geworden voor het detacheren. Doel daarvan was dat de sectormanagers zowel belast werden met de productie/opdrachten als het realiseren van detacheringen. Dit heeft geleid tot een meer nadrukkelijke aansturing op detachering.

Een interessante vraag daarbij is waarom sommige detacheringen worden beëindigd. Het blijkt dat bijna de helft van de detacheringen in 2016 is beëindigd vanwege het stoppen van de externe werkzaamheden.

In onderstaand tabel geven we een beeld van wat het resultaat is van detacheringen over het afgelopen jaar (2016) maar ook ten opzichte van het jaar 2015.

Ontwikkeling detacheringen (SW)	2016	2015	Vershil
Gemiddeld aantal detachering in fte	39,1	28,4	+37,5%
waarvan bij sector I&D	31,1	nvt	
waarvan bij sector Groen	8,0	nvt	
Aantal plaatsingen op DETA-plek	128	119	+8%
waarvan			
Agrarische sector	17	16	
Overheid	29	31	
Cultuur/welzijn	22	22	
Industrie/transport	60	50	
waarvan binnen BMW	95	71	+33%
Reden beëindigen detacheren			
Betalingsproblemen opdrachtgever	0%	4%	
Einde werkzaamheden	47%	28%	
Beëindiging proefplaatsing	18%	11%	
Tijdelijk-, seizoenswerk	12%	32%	
Overig	23%	25%	

Het aantal keren dat er iemand geplaatst kon worden is gegroeid met 8% (2016 versus 2015). Driekwart van de plaatsingen werd gerealiseerd bij werkgevers binnen de BMW-gemeenten.

Sector Industrie en Diensten

Voor de sector Industrie en Diensten was voor 2016 een toegevoegde waarde begroot van € 2.207.000. Het eindresultaat in 2016 bedroeg € 2.202.000 (€ 5.000 minder dan begroot). Voor de detacheringen vanuit de sector Industrie en Diensten was € 348.000 begroot. Het daadwerkelijke resultaat voor detacheringen voor het jaar 2016 was € 399.000 (€ 51.000 meer dan begroot). Samen was er voor de sector een toegevoegde waarde voor 2016 van € 2.555.000 begroot, maar is de realisatie € 2.601.000 (€ 46.000 meer dan begroot).

	Realisatie 2016	Begroot 2016	Realisatie 2015	Begroting 2015
Toegevoegde waarde Sector	2.202	2.207	2.124	2.215
Toegevoegde waarde DETA	399	348	*	*
Totaal:	2.601	2.555		

(toegevoegde waarde; bedragen x € 1.000,-) * niet beschikbaar vanwege andere registratie/SECTOR INDELING

Op 1 januari 2016 zijn de sectoren Techniek en Diensten samengevoegd tot één sector Industrie en Diensten. Het afstemmen van de productie tussen de afdelingen is een belangrijk aandachtspunt geweest. In het bijzonder is er gekeken naar de afdeling verpakken om de productiviteit te verhogen. De aansturing van de afdeling is verbeterd en de werkzaamheden lopen efficiënter o.a. door nieuwe lopende banden voor afvoer van materialen.

De sector ervoer in 2016 ook de landelijke economische vooruitgang, maar merkte echter ook een verandering in het karakter van het gevraagde werk namelijk meer korte termijn opdrachten. Verder is er een nieuwe lijn gekomen van Plymovent, wat echter ook leidde tot meer druk op de werkvoorbereiding, toezicht en kwaliteit.

In het jaar 2016 heeft de sector meerdere interessante projecten uitgevoerd. Twee daarvan zijn uitgevoerd in opdracht van Bos en Bos Catering. Het eerste project betrof de inrichting van het restaurant van vliegveld Eelde. Daarbij ging het om de meubilair, wanddecoratie en speciale tafels. Het tweede project betrof een bijdrage in de verbouwing van het Infoversum (DOT-Groningen) in Groningen, door mee te werken aan de inrichting (met metaal en hout). Bij beide projecten zijn ook enkele medewerkers van de sector gedetacheerd en hebben enkele lokale bedrijven, via de sector, geholpen bij de verbouwing.

Medio 2016 is de afdeling Business Post opgeheven, omdat de kosten niet opwogen tegen de opbrengsten. De betrokken medewerkers zijn elders in de organisatie herplaatst.

Tevens is er in 2016 een samenwerking aangegaan met Sympany en Afvalbeheer Noord-Groningen (ANG). Hierbij gaat het om het sorteren van kleding dat regionaal wordt ingezameld. Er is bedrijfsruimte aan Sympany verhuurd en er zijn enkele medewerkers van de afdeling Verpakken gedetacheerd bij Sympany.

• Sector Groen

De sector Groen voert werk uit voor de aangesloten gemeenten en voor de private sector. Hieronder vallen naast de particuliere opdrachtgevers ook de bedrijven, instellingen, scholen en de borgen. Voor het werk vanuit deze private sector breidt het werkgebied zich uit buiten de grenzen van de gemeenten. De sector Groen biedt werk aan ongeveer 130 medewerkers en blijft hiermee nog steeds een belangrijke speler in de regio. Ongeveer 80% van de omzet komt vanuit de gemeenten en 20% komt vanuit de private sector (deze verhouding is exclusief de detacheringen vanuit de sector).

De toegevoegde waarde was voor 2016 begroot op € 2.177.000 en het resultaat voor 2016 bedroeg uiteindelijk € 2.251.000. Het resultaat is € 27.000 meer dan vorig jaar en € 74.000 meer dan begroot. De toegevoegde waarde voor de detacheringen vanuit de sector Groen was voor 2016 begroot € 147.000, het resultaat is hoger, met € 240.000 (in totaal € 93.000 meer dan begroot). Samen was er voor de sector een toegevoegde waarde voor 2016 van € 2.324.000 begroot, maar is de realisatie € 2.491.000 (€ 167.000 meer dan begroot).

	Realisatie 2016	Begroot 2016	Realisatie 2015	Begroting 2015
Toegevoegde waarde Sector	2.251	2.177	2.224	2.175
Toegevoegde waarde Deta	240	147	*	*
Totaal:	2.491	2.324		

(toegevoegde waarde; bedragen x € 1.000,-) * niet beschikbaar vanwege andere registratie/SECTOR INDELING

In 2015 is de Participatiewet ingevoerd. Er stromen sindsdien geen nieuwe mensen meer de Sociale Werkvoorziening (SW) in. Deze veranderingen hebben ook gevolgen voor de sector Groen in 2016. Geen instroom, maar wel uitstroom van SW'ers door pensioen en ziekte.

De sector Groen is binnen het Werkplein Ability ook ondersteunend aan het sporenbeleid (het dienstverleningsconcept). Doordat er minder instroom is vanuit de SW, is er ruimte voor werkervaringsplaatsen en afspraakbanen voor klanten vanuit het Werkplein.

Doordat er minder instroom is vanuit de SW en er ook meer detacheringen zijn vanuit de sector Groen, is het soms noodzakelijk om extern personeel in te huren om aan de doelstellingen te voldoen (kostenverhogend).

In 2016 is op operationeel niveau de samenwerking tussen de verschillende gemeenten geïntensiveerd. Hoewel het per gemeente enigszins verschillend is ingevuld, wordt er meer gewerkt met gemengde teams. Het toezicht wordt ook vanuit deze samenwerking opgepakt. Er wordt ook meer samengewerkt met andere groenbedrijven uit de regio.

In het jaar 2016 zijn er veel opdrachten gekomen vanuit de gemeente Eemsmond. Tevens was er een grote opdracht voor bestrating in Middelstum en is een gedeelte van het terreinonderhoud uitgevoerd bij de Eemscentrale.

De sector Groen ondervindt ook de gevolgen van het verbod op het gebruik van chemische onkruidbestrijding op (half)- verharding. Dit verbod van 31 maart 2016 heeft consequenties voor de uitvoering van werkzaamheden in de gehele groenbranche. De sector Groen is bezig met alternatieve werkmethoden, die echter arbeidsintensiever en duurder zijn voor zowel de aannemer als opdrachtgever.

2. Overige ontwikkelingen

Opleidingen

In 2016 lag de nadruk voor wat betreft de opleidingen op vakbekwaamheid, werknemersvaardigheden en VCA (Veiligheid Gezondheid en Milieu Checklist Aannemers).

In het afgelopen jaar was het opmerkelijk dat een hoog percentage (43%) van de eigen medewerkers zakte voor het VCA-examen. Voor een grote groep kandidaten is de opleiding te hoog gegrepen. De taalvaardigheid blijkt o.a. een struikelblok te zijn, ondanks het feit dat het VCA-examen met steeds meer hulpmiddelen kan worden afgenomen.

Vanuit het leerwerkspoor zijn er maar 15 klanten die het VCA-examen hebben gevolgd en succesvol hebben afgerond. De reden hiervoor is dat de meeste cliënten die binnen waren, al een VCA-diploma hadden. Bovendien investeren externe werkgevers en uitzendbureaus ook in VCA, waardoor er van meerdere kanten al op VCA wordt ingezet. Aan het einde van 2016 is een nieuwe groep van 10 klanten begonnen die in 2017 examen gaat doen.

Groep medewerkers:	opleiding	2016		2015	
		Examen	Geslaagd	Examen	Geslaagd
Eigen medewerkers	VCA	61	35	32	20
Klanten leerwerkspoor	VCA	15	15	38	25

- **Kwaliteit, Arbo en Milieu (KAM)**

Veiligheid

In 2016 is er weer een risico-inventarisatie & -evaluatie (RI&E) gehouden en deze is extern getoetst. De aandachtspunten die hier uit voortvloeiden zijn inmiddels opgepakt.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

In 2016 zijn wederom verplichte en nuttige oefeningen voor het BHV-team gerealiseerd en afgewerkt.

Huisvesting

In het algemeen geldt dat de kwaliteit van de huisvesting een aandachtspunt blijft. Er is in 2016 normaal onderhoud gepleegd.

Ziekteverzuim

In 2016 is de samenwerking met Arbo Triple One (ATO) voortgezet. Minimaal drie keer per jaar brengt ATO een bedrijfsbezoek aan Ability en worden knelpunten en verbeterpunten in de samenwerking besproken.

Categorie:	2016	2015	2014
Verzuimpercentage	12,0	10,8	12,5
Meldingsfrequentie	2,05	2,01	2,15

Het verzuim is in 2016 weer toegenomen. Uit de analyse blijkt dat de toename hoofdzakelijk werd veroorzaakt door een aantal langdurige ziektegevallen, die samenhangen met de fysieke conditie van de ouder wordende doelgroep. Het gemiddeld ziekteverzuim over de hele SW-sector is ook toegenomen. Landelijk is het verzuimpercentage 12,5% voor de SW.

Ondernemingsraad

De algemeen directeur en ondernemingsraad hechten aan een goede open relatie. In 2016 hebben de algemeen directeur en de ondernemingsraad regelmatig overlegvergaderingen gevoerd. Naast de onderwerpen over de bedrijfsvoering, is ook uitvoerig overleg geweest over de ontwikkelingen rondom de inrichting van de organisatie voor de Participatiewet.

Ook in het jaar 2016 heeft Ability voor de ondersteuning van de ondernemingsraad een externe secretaris ingehuurd.

3. Samenvatting

Het jaar 2016 was voor 'oud Ability' een goed jaar. Het jaar eindigde met positieve cijfers, ondanks de bezuinigingen op de rijkssubsidies.

Voor de prestaties zijn we dank verschuldigd aan alle medewerkers van de organisatie.

Uithuizen, 6 april 2017.

Het Dagelijks Bestuur van Werkplein Ability

Bestuurssamenstelling per 31-12-2016

Ability kent een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur. Het algemeen bestuur wordt gevormd door twee vertegenwoordigers uit het College van Burgemeester en Wethouders van elk van de vier aangesloten gemeenten. Het dagelijks bestuur wordt gevormd door één vertegenwoordiger per gemeente aangewezen door en uit het algemeen bestuur.

Algemeen Bestuur

S. Herkströter, voorzitter
T. Berends
J.W. van de Kolk
M. van Dijk
M. de Visser
H. van Gelder
M. Verschuren
H. Blok

wethouder Eemsmond
wethouder Eemsmond
wethouder Bedum
wethouder Bedum
wethouder De Marne
wethouder De Marne
wethouder Winsum
wethouder Winsum

Dagelijks Bestuur

S. Herkströter, voorzitter
J.W. v.d. Kolk
M. de Visser
M. Verschuren

wethouder Eemsmond
wethouder Bedum
wethouder De Marne
wethouder Winsum

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Om goed financieel beleid te kunnen voeren is het van groot belang inzicht te hebben in de toereikendheid van het weerstandsvermogen. In de begroting wordt het inzicht in de risico's gekwantificeerd. In volgende rapportages wordt hierop teruggekomen en bijgesteld.

Weerstandsvermogen: de mate waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken om onverwachte financiële tegenvallers (risico's) op te vangen.

Aansprakelijkheid gemeenten

Conform artikel 29 van de Gemeenschappelijke Regeling zijn de gemeenten aansprakelijk voor eventuele tekorten bij Ability. Daarnaast zijn de gemeenten, uiteindelijk, ook aansprakelijk voor de risico's en dienen zij dit te mee te nemen in het eigen weerstandsvermogen.

Beschikbare reserves

De algemene reserve van de Gemeenschappelijke Regeling bedraagt per 31-12-2016 € 373.000,-. Voor de transitie naar de toekomstige sociaal-publieke infrastructuur Noord-Groningen is een bestemmingsreserve gevormd van € 424.000,-. In 2015 is € 75.000 overgeheveld naar de nieuwe reserve transitie. Hieraan is € 9.000 onttrokken in het boekjaar. Daarnaast is in 2013 een bestemmingsreserve van € 50.000,- gevormd voor investeringen in automatisering. Het verschil tussen het benodigd weerstandsvermogen (zie tabel onder) en het beschikbaar vermogen kan als risico bij de deelnemende gemeenten worden weergegeven.

Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- De verwachte impact van de aanwezige risico's.
- De gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen.
- De mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

Risico: een onzekere toekomstige gebeurtenis die het realiseren van de doelstellingen (negatief) beïnvloedt.

De risico's worden geïnventariseerd en vervolgens wordt een schatting gemaakt van de omvang en de kans van optreden. De weging van het risico met de kans van optreden leidt tot het geschatte risicobedrag. Risico's met structurele effecten worden dubbel geteld. Dat betekent dat bij voldoende middelen de structurele risico's gedurende twee jaar kunnen worden opgevangen. Niet alle risico's zullen zich gelijktijdig voordoen. Daarom wordt het totaal verlaagd met een waarschijnlijkheidsfactor naar 80%.

Benodigde weerstandscapaciteit	Incidenteel	Structureel
Kwetsbaarheid personeelsformatie		56
Automatisering		56
Afhankelijkheid van grote klanten	125	
Bedrijfsvoering	100	
Renterisico rekening courant		
Totaal	225	112
Structureel maal factor 2		224
Waarschijnlijkheidsfactor 80%	180	179
Benodigde weerstandscapaciteit		359

Alle bovengenoemde bedragen x € 1.000

Risico's

Naam	Kwetsbaarheid personeelsformatie
Omschrijving	De overhead (kantoororganisatie en sectormanagers) is klein. Dit betekent dat sommige medewerkers breed inzetbaar zijn en (mede daardoor) niet altijd de gedetailleerde specialistische kennis (kunnen) hebben. Er is niet altijd een achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten.
Risico (in €)	€ 225.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	25%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Voortdurend in gesprek blijven met medewerkers, kan uitval of vertrek voorkomen. Daarnaast kan samenwerking met gemeenten of andere partijen dit risico verminderen.

Naam	Automatisering
Omschrijving	De software pakketten FIS en Profit zijn verouderd. Daarnaast is de AS400 kwetsbaar. Dit zou tot gevolg kunnen hebben dat problemen op dit gebied niet direct opgevangen kunnen worden en werkzaamheden tijdelijk niet volledig uitgevoerd kunnen worden. Externe deskundigheid zal dan ingehuurd moeten worden om het te herstellen.
Risico (in €)	€ 75.000,- structureel
Kans (25%/50%/75%)	75%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Tijdig inspelen op knelpunten en zo snel mogelijk kennis inhuren bij calamiteiten. Ultimo 2015 is de bestemmingsreserve € 50.000,- voor toekomstige investeringen in automatisering. In de loop van 2017 gaan we over op een nieuwe ERP pakket (Exact)

Naam	Afhankelijkheid van grote klanten
Omschrijving	In een aantal sectoren/afdelingen is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het resultaat van Ability.
Risico (in €)	€ 250.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Goed relatiebeheer toepassen, tijdig proberen te signaleren wanneer het risico reëler wordt en dit risico dan daadwerkelijk verwerken in de cijfers.

Naam	Bedrijfsvoering
Omschrijving	Onzekerheid en onduidelijkheid over de toekomst van de sector, de definitieve invoering van de participatiewet en daarmee van Ability, verstoort mogelijk de bedrijfsvoering.
Risico (in €)	€ 200.000,- incidenteel
Kans (25%/50%/75%)	50%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Actualiteiten in de gaten houden, voldoende communiceren en een duidelijke richting aangeven helpt dit risico beheersbaar te houden.

Naam	Renterisico rekening courant
Omschrijving	De leningen zijn met lange looptijden afgesloten, zodat fluctuaties in de rente alleen effect hebben op de rekening-courant. Bij een gemiddeld saldo van € 500.000,- negatief heeft een fluctuatie in de rente van 1% een effect van € 5.000,- op jaarbasis.
Risico (in €)	De inschatting is dat op dit moment dit risico te verwaarlozen is.
Kans (25%/50%/75%)	0%
Jaar van signalering	2012
Beheersing	Liquiditeitspositie bewaken en plannen.

Ratio's

Netto schuldquote

	2016		2015	
	bedrag	%	bedrag	%
Netto schuld	1.917		2.148	
Inkomsten	5.653		5.157	
Netto schuldquote		33,92		41,66

De netto schuld is de som van de onderhandse leningen, overige vaste schuld, kortlopende schuld en overlopende passiva minus korte schulden, liquide middelen en overlopende activa
Inkomsten zijn gelijk aan het bedrag van de bedrijfsopbrengsten.

Solvabiliteitsratio

	2016		2015	
	bedrag	%	bedrag	%
Eigen vermogen	922	17,85	863	16,11
Vreemd vermogen	4.246	82,15	4.493	83,89
Totaal vermogen	5.168	100,00	5.356	100,00

De directie adviseert om niet meer dan tot het benodigde weerstandsvermogen te onttrekken aan de algemene reserve, zodat de ratio niet slechter wordt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf heeft betrekking op onderhoud van kapitaalgoederen zoals terreinen en gebouwen. We gaan hier in op de omvang van de te beheren onderdelen, de staat van onderhoud, de verwachte activiteiten in de komende jaren en de onderhoudslasten van de kapitaalgoederen.

Omvang van de te beheren onderdelen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Industrieweg te Uithuizen.

Gebouw, inclusief terrein en opstal Nijverheidsweg te Uithuizen

Gebouw, inclusief terrein en opstal Mernaweg 27a te Wehe-den Hoorn

Gebouwen

In 2013 is een meerjarig onderhoudsplan gemaakt. Onderstaand overzicht geeft de benodigde uitgaven weer voor de jaren 2014 t/m 2017.

Onderhoudsplan Ability 2014 - 2017

	2014	2015	2016	2017	Totaal per soort
Kozijnen	40.000	14.000	5.000	27.000	86.000
Schilderwerk	9.700	2.800	4.300	5.500	22.300
Dakbedekking		27.000	92.000	26.000	145.000
Verwarming en verlichting, electra	1.000	8.000	4.000	10.000	23.000
Vloeren	12.500				12.500
Hekwerk dak en hemelwaterafvoer			1.500		1.500
Wanden					-
Hang- en sluitwerk	500	500	4.500		5.500
Metsel- en voegwerk	2.000	500	500	-	3.000
Divers	3.300	4.200	2.200	1.500	11.200
Totaal per jaar	69.000	57.000	114.000	70.000	310.000

Wanneer de bovengenoemde uitgaven worden verdeeld over de jaren 2014-2017 betekent dit een kostenpost van gemiddeld € 80.000,- per jaar.

De meeste posten(circa 50%) uit het onderhoudsplan kunnen we activeren en dus spreiden over meerdere jaren waardoor de lasten ook aanzienlijk lager zullen zijn in de exploitatie de komende jaren. We proberen zoveel mogelijk de werkzaamheden zelf uit te voeren waardoor we kosten kunnen drukken.

Bedrijfsvoering

Inleiding

Een goede bedrijfsvoering is belangrijk voor het leveren van de producten en diensten van onze organisatie. In het onderdeel bedrijfsvoering wordt inzicht gegeven in de bedrijfsvoering en de ontwikkelingen daarvan.

Bedrijfsvoering is het geheel van activiteiten dat wordt uitgevoerd om ervoor te zorgen dat:

- het voor iedereen duidelijk is wat in een bepaalde periode gedaan moet worden (begroten);
- iedereen tijdens de uitvoering geïnformeerd is over de kwaliteit en voortgang (monitoren);
- na afloop duidelijk is welke resultaten behaald zijn (verantwoorden);
- bepaald wordt welke aanpassingen nodig zijn voor een volgende periode (evalueren en bijstellen).

Organisatiestructuur

Ability heeft in de huidige structuur 2 sectoren: de sector Industrie & Diensten en de sector Groen. Ze worden aangestuurd door een manager. In het organogram worden de verschillende afdelingen onder een sector weergegeven.

De afdeling bedrijfsvoering/concerncontrolling valt onder verantwoordelijkheid van de manager bedrijfsvoering. Onder deze dienst fungeren de financiële administratie, bedrijfsadministratie, automatisering, receptie en de facilitaire afdeling.

De sectormanagers en de manager bedrijfsvoering leggen verantwoording af aan de algemeen directeur. Op zijn beurt legt de algemeen directeur verantwoording af aan het Dagelijks Bestuur (4 leden) en het Algemeen Bestuur (12 leden). Beide besturen bestaan uit leden van het college van Burgemeester en Wethouders van de aangesloten gemeenten.

Administratieve organisatie en interne controle

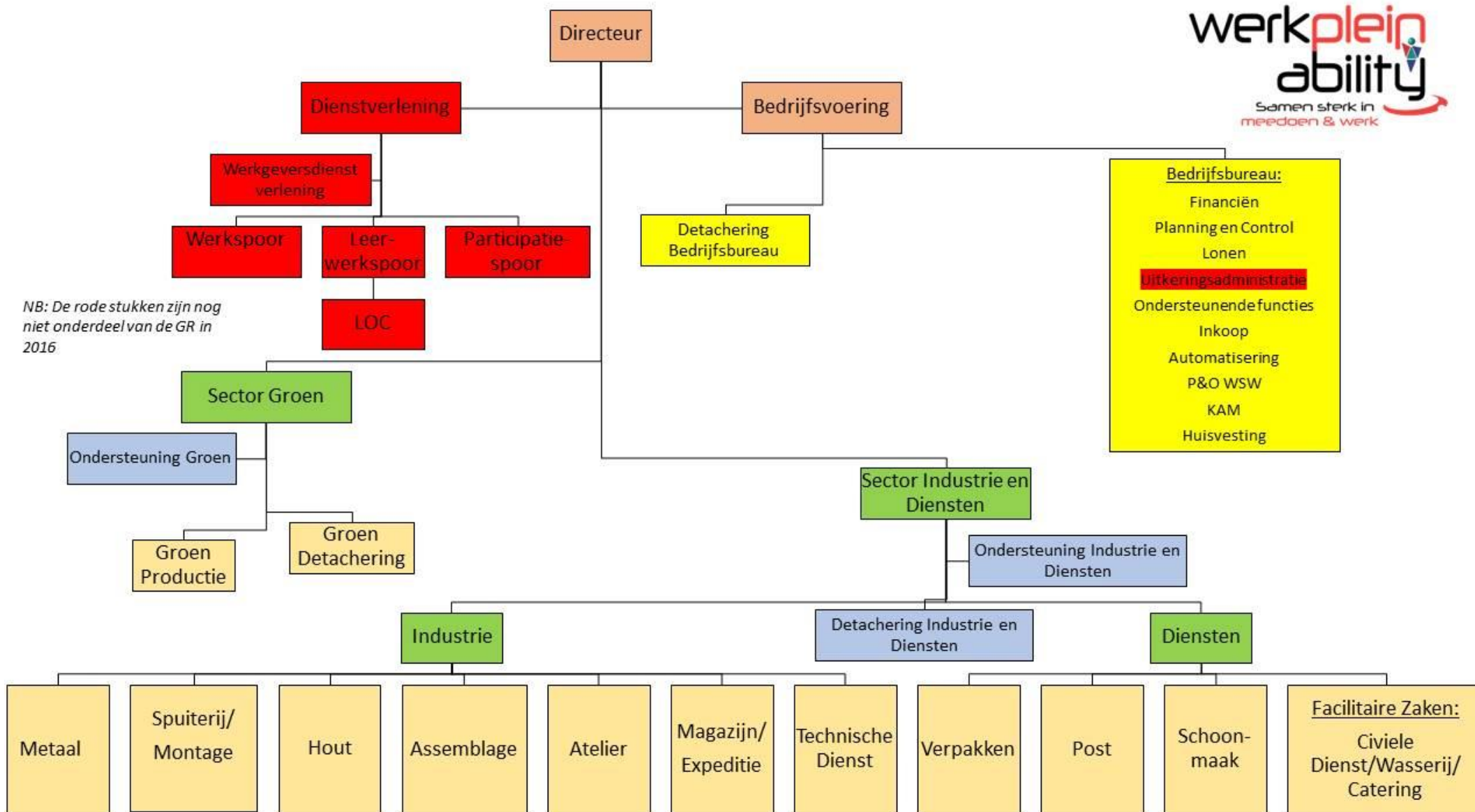
Het Algemeen Bestuur heeft twee verordeningen en één statuut vastgesteld met daarin genoemde punten van aandacht voor de administratieve organisatie en interne controle:

- Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet
- Controleverordening ex artikel 213 Gemeente
- Treasurystatuut.

In de financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt de administratie aangeduid, de inrichting van de administratie, het verstrekken van managementinformatie, het vaststellen van de begroting en de verantwoording in de jaarstukken. Tevens worden de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van functionarissen en organen belicht die belast zijn met de uitvoering en het toezicht.

De controleverordening ex artikel 213 Gemeente bepaalt door wie, hoe en waarop de accountantscontrole dient te worden uitgevoerd. Daarnaast wordt aangegeven aan wie er gerapporteerd moet worden.

In het treasurystatuut worden voorschriften gegeven met betrekking tot het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Financiering

Treasury-paragraaf

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2001 geldt de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido).

Bovenstaande wet betreft de treasury van gemeenten en overheidslichamen. Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Als gevolg van de nieuwe wet heeft Ability een treasurystatuut opgesteld en in de begroting en jaarrekening een treasuryparagraaf opgenomen en de overzichten toegestuurd aan Gedeputeerde Staten, waarin verantwoording over het treasurybeleid wordt afgelegd.

Treasurybeheer

Het risicoprofiel voor Ability is laag, doordat de rentepercentages van de langlopende leningen voor langere tijd vast liggen en geen gebruik wordt gemaakt van derivaten en de rente vrij stabiel is. Het positieve saldo op de ene bank versus het negatief saldo op de andere bank wordt veroorzaakt door grote recente ontvangsten tijdens de bedrijfssluiting eind december en is van tijdelijke aard.

Kasgeldlimiet

Voor de gemeenten geldt een kasgeldlimiet van 8,2% van de totale begrote bedrijfslasten bij aanvang van het jaar met een minimum van € 300.000. Dit bedrag en percentage zijn vastgesteld in de uitvoeringsregeling decentrale overheden. De netto vlottende schuld per kwartaal is het gemiddelde van de netto vlottende schuld op de eerste dag van iedere maand in het desbetreffende kwartaal. Op de volgende pagina wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm overeenkomstig de Wet Fido. Voor 2016 heeft Ability een kasgeldlimiet van € 1.498.000.

Schatkistbankieren

Vanaf december 2013 is Schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. De regeling verplicht overheden om overtollige liquide middelen naar de schatkist af te storten. Bij een saldo boven de € 250.000 gemiddeld over half december en daarna per kwartaal moet naar een speciaal hiervoor geopende rekening bij de BNG afgeroomd worden en is een rekening courant overeenkomst van kracht geworden. Voor 2016 was dit niet van toepassing.

Renterisiconorm

Dit overzicht brengt het renterisico voor de vaste schuld in relatie tot de renterisiconorm in beeld. De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm.

De renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het komende jaar.

Financieringsoverzicht

Dit overzicht geeft inzicht in de samenstelling, de grootte en rentegevoeligheid van de opgenomen leningen.

Kasgeldlimiet

Omschrijving

(bedragen x € 1.000,-)

	1e kw. 2016	2e kw. 2016	3e kw. 2016	4e kw. 2016
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	18.269	18.269	18.269	18.269
Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
in een bedrag	1.498	1.498	1.498	1.498
Vlottende schuld				
Opgenomen gelden korter dan 1 jaar				
Schuld in rekening courant	1.119	1.119	1.119	1.301
Gestorte gelden door derden korter dan 1 jaar				
Overige geldleningen, niet zijnde vaste schuld				
	1.119	1.119	1.119	1.301
Vlottende middelen				
Contante gelden in kas	8	5	7	4
Tegoeden in rekening-courant	397	337	509	730
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar				
	405	342	516	734
Toets kasgeldlimiet				
Totaal netto vlottende schuld	714	776	603	566
Toegestane kasgeldlimiet	1.498	1.498	1.498	1.498
Ruimte(+) c.q. overschrijding(-)	784	722	895	932

Renterisiconorm en renterisico's

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)			
	2016	2017	2018	2019
1. Renteherzieningen	0	0	0	0
2. Aflossingen	187	153	153	153
3. Renterisico (1+2)	187	153	153	153
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	3.654	3.654	3.654	3.654
5a. Ruimte onder renterisiconorm	3.467	3.501	3.501	3.501
5b. Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
Berekening				
4a. Begrotingstotaal jaar	18.269			
4b. Percentage regeling	20,00%			
Renterisiconorm *	3.654			

* Renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van uitsluitend het verslagjaar.

Financieringsoverzicht

Omschrijving	(bedragen x € 1.000,-)	
	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari	1.429	4,60%
Nieuwe leningen		
Reguliere aflossingen	187	
Vervroegde aflossingen		
Renteaanpassing (oud percentage)		
Renteaanpassing (nieuw percentage)		
Stand per 31 december	1.242	4,60%

Verbonden partijen

Ability (Gemeenschappelijke Regeling) is 100% aandeelhouder van Ability Reïntegratie B.V., gevestigd te Uithuizen. De B.V. is bedoeld als instrument op het gebied van reïntegratie-activiteiten in brede zin om de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling te ondersteunen.

Het BBV verbiedt Ability om haar 100% dochter Ability Reïntegratie B.V. te consolideren met de andere activiteiten van Ability. Om toch een goed inzicht te verkrijgen en om eventuele risico's te onderkennen hebben wij besloten om inzage te geven in de ontwikkelingen van Ability Reïntegratie B.V. door de balans en resultatenrekening als bijlage te verstrekken in de jaarrekening van Ability.

JAAARREKENING 2016

Balans per 31 december 2016

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Investerings met een economisch nut	2.066	2.155
	2.066	2.155
Viottende activa		
Voorraden	737	694
Onderhanden projecten	37	162
	774	856
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vordering op openbare lichamen	337	290
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	3	2
Overige vorderingen	1.004	1.023
	1.343	1.315
Liquide middelen	734	841
Overlopende activa	251	188
Totaal activa	5.168	5.356

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	373	559
Gerealiseerde resultaat	60	-186
Bestemmingsreserves	489	489
	922	863
Vaste schulden met rentetypische looptijd langer dan één jaar		
Onderhandse leningen - binnenlandse banken en overige financiële instellingen	1.242	1.429
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Bank- en girosaldi	1.301	1.041
Rekening-courant verhouding met Ability Reïntegratie BV	105	42
Overige schulden	1.185	1.241
	2.591	2.324
Overlopende passiva	412	740
Totaal passiva	5.168	5.356

Staat van baten en lasten

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Boekjaar 2016		Begroting 2016		Boekjaar 2015	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet*		7.522		7.750		7.293
Kosten van grond- en hulpstoffen, uitbesteed werk en andere directe kosten	2.279		2.629		2.359	
Toegevoegde waarde		5.243		5.121		4.934
Overige bedrijfsopbrengsten		410		161		223
Bedrijfsopbrengsten		5.653		5.282		5.157
Loonkosten WSW	10.858		10.940		11.123	
Loonkosten nieuwe doelgroep	12		503		0	
Salariskosten ambtenaren	1.057		1.106		1.093	
Inhuren personeel**	1.189		964		1.028	
Afschrijvingen	354		408		367	
Overige bedrijfskosten	1.627		1.630		1.620	
Som der bedrijfslasten		15.096		15.551		15.231
Bedrijfsresultaat		-9.443		-10.269		-10.074
Rijksvergoeding via gemeenten		9.330		9.695		9.719
Gemeentelijke bijdragen**		243		243		243
		9.573		9.938		9.962
Saldo van financiële baten en lasten	70		88		83	
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		60		-419		-195
Resultaat Ability Reïntegratie B.V.		0		-94		0
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		60		-513		-195
Toevoegingen aan reserves	0		0		0	
Onttrekkingen aan reserves		0		0		9
Onvoorziene kosten	0		75		0	
Gerealiseerde resultaat ***		60		-588		-186
Totaal der baten/lasten	17.445	17.505	18.269	17.755	17.673	17.478

* excl. omzet uit reïntegratieactiviteiten (zie bijlage 6)

** waarvan € 1.034 doorbelasting uit Ability Reïntegratie BV

*** voor totale bijdrage per gemeente (zie bijlage 4)

Kasstroomoverzicht over 2016

(volgens de indirecte methode)

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	60	-195
Aanpassingen voor		
Afschrijvingen	354	367
Mutatie vottende activa	82	117
Mutatie uitzettingen	-28	-54
Mutatie overlopende activa	-63	88
Mutatie kortlopende schulden	7	46
Mutatie overlopende passiva	-327	387
	25	951
	85	756
Kasstroom investeringsactiviteiten		
Investeringsen	-291	-283
Desinvesteringsen	25	16
Financiële vaste activa	0	0
	-266	-267
Kasstroom financieringsactiviteiten		
Aangetrokken geldleningen	0	0
Aflossing leningen	-187	-187
Onttrekking reserve	0	0
	-187	-187
Mutatie geldmiddelen	<u>-367</u>	<u>302</u>

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening is opgesteld op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording van provincies en gemeenten.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige (technische) gebruiksduur, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t
Voorzieningen aan terreinen	20
Nieuwbouw bedrijfsgebouwen	40
Renovatie, restauratie en aankoop bedrijfsgebouwen	25
Technische installaties in gebouwen	10-20
Productiemachines, apparaten en installaties, kantoorinventaris	5-10
Nieuwbouw tijdelijke bedrijfsgebouwen, groot onderhoud bedrijfsgebouwen	5-10
Vervoermiddelen	5
Automatisering	3

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen, gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen standaard verrekenprijs en feitelijke inkoopprijs worden als bedrijfsresultaat verantwoord. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

De gereede producten worden gewaardeerd tegen de fabricagekostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de fabricagekostprijs. De fabricagekostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen, de loon- en machinekosten en overige kosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. Incourante voorraden zijn afgewaardeerd tot marktwaarde.

Onderhanden projecten

De onderhanden projecten in opdracht van derden worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met de toegerekende winst en verminderd met verwerkte verliezen en gedeclareerde termijnen. Indien het resultaat op een onderhanden project niet op betrouwbare wijze kan worden ingeschat wordt geen winst toegerekend. De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Projectopbrengsten en projectkosten uit hoofde van de onderhanden projecten worden als opbrengsten en kosten verwerkt in de winst-en-verliesrekening naar rato van de verrichte prestaties op balansdatum. De mate waarin de prestaties zijn verricht is bepaald op basis van de tot de balansdatum gemaakte projectkosten in verhouding tot de geschatte totale projectkosten.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

In het boekjaar gerealiseerde projectopbrengsten worden als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening verwerkt in de post netto-omzet. De projectkosten zijn verwerkt in de kostprijs van de omzet

Uitzettingen en overlopende activa

De uitzettingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid van uitzettingen (met name vorderingen) is een voorziening getroffen. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen en omvatten bank-, giro- en kassaldi.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit:

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.

Bestemmingsreserves

Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en hebben een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar.

Staat van baten en lasten

Algemene opmerking

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten kent geen verplichting om in de staat van baten en lasten categorieën te vermelden voor de rubricering van baten en lasten.

Ability heeft dan ook haar eigen model gekozen om zo goed mogelijk inzicht te bieden aan de lezers.

In het model zijn drie kolommen in het overzicht opgenomen.

Bedrijfsopbrengsten

Netto-omzet

Netto-omzet is de opbrengst van aan derden geleverde goederen en diensten, exclusief de over de omzet geheven belastingen en onder aftrek van kortingen.

Grond- en hulpstoffenverbruik en kosten van derden en uitbesteed werk

De kosten van grond- en hulpstoffen worden berekend op basis van standaard verrekenprijzen en werkelijk verbruik. Resultaten op deze post worden in het jaar verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de resultaten uit verhuur van onroerend goed, dienstverlening aan derden, prijsverschillen, kantineopbrengsten en overige opbrengsten.

Rijksvergoeding

Dit betreft de subsidie van het Rijk zoals bedoeld in de artikelen 8 tot en met 10 van de Wet sociale werkvoorziening. De gelden lopen via de deelnemende gemeenten.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatieresultaat. Het betreft onder andere de vaste gemeentelijke bijdrage per deelnemende gemeente en buitengemeenten. Daarnaast dient een eventueel exploitatietekort door de gemeenten naar evenredigheid te worden gedekt.

Bedrijfslasten

Lonen en salarissen WSW, nieuwe doelgroepen en ambtelijk

Hierop worden de loon- en salariskosten van de WSW-medewerkers en nieuwe doelgroepen, respectievelijk de salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Overige kosten WSW, nieuwe doelgroepen en ambtelijk

Hierop worden onder andere de kosten geboekt die direct gerelateerd zijn aan het personeel. Onder andere reis- en verblijfskosten, vervoerskosten, bedrijfsgeneeskundige kosten, studiekosten, begeleid werken, kwaliteitszorg, arbo- en OR kosten.

Inhuren personeel

Dit betreft de kosten van personeel dat bij Ability werkzaam is, op basis van detachering, uitzending en seizoenskrachten.

Overige bedrijfskosten

Hierin zijn onder meer begrepen de kosten van onderhoud, huur- en leasekosten, energieverbruik, belastingen en verzekeringen, indirecte productiekosten, verkoopkosten, kantoorkosten, advieskosten en overige bedrijfslasten. De overige bedrijfskosten zijn verantwoord tegen de werkelijk betaalde kosten.

Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen bestaan in hoofdzaak uit het saldo van financiële baten en lasten en het resultaat uit deelnemingen. De rentebaten betreffen onder meer de opbrengsten uit deposito's en andere uitzettingen. De rentelasten bestaan uit de rentelast van de vaste schulden en de rekening-courantrente bij debetsaldi.

Toelichting op de balans

Activa

(Bedragen x € 1.000,-)

Materiële vaste activa	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Boekwaarde per 31 december *		
Grond	439	439
Voorziening terreinen	9	25
Gebouwen	791	851
Installaties	173	190
Machines	361	385
Computers	93	48
Inventarissen	58	61
Vervoermiddelen	143	157
	<u>2.066</u>	<u>2.155</u>

* zie bijlage 1.

Materiële vaste activa	boekwaarde 31-12-2015	reclassi- ficatie	inves- teringen	desinves- teringen	afschrij- vingen	boekwaarde 31-12-2016
Grond	439	0	0	0	0	439
Voorziening terreinen	25	0	0	0	16	9
Gebouwen	851	0	3	0	65	791
Installaties	190	0	7	0	24	173
Machines	385	0	163	25	162	361
Computers	48	0	72	0	26	93
Inventarissen	61	0	17	0	20	58
Vervoermiddelen	157	0	27	0	41	143
	<u>2.155</u>	<u>0</u>	<u>290</u>	<u>25</u>	<u>354</u>	<u>2.066</u>

Vorraden	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Vorraden grond-/hulpstoffen*	379	353
Halffabricaten	0	8
Gereed product*	357	333
Totaal	<u>737</u>	<u>694</u>

* De waardering van de voorraden is voor een bedrag van € 79.000 verlaagd in verband met incourantheid.

Onderhanden projecten	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Onderhanden projecten	37	219
Verliesvoorziening OHP	0	-57
Reeds gedeclareerde termijnen	0	-141
Totaal	<u>37</u>	<u>21</u>

Omloopsnelheid in dagen	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Grond- en hulpstoffen	61	55
Gereed product	57	51

(Bedragen x € 1.000,-)

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Deelnemende gemeenten	229	213
Overige vorderingen op openbare lichamen	108	77
<i>Vordering op openbare lichamen</i>	337	290
RC met RIB BV, LOC	3	2
<i>Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen</i>	3	2
Handelsdebiteuren	992	1.036
Voorziening dubieuze debiteuren	-8	-48
Dubieuze handelsdebiteuren	0	0
Voorschotten personeel	20	19
Overige	0	16
<i>Overige vorderingen</i>	1.004	1.023
Totaal	1.343	1.315

Voorziening dubieuze debiteuren	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Saldo per 1 januari	-48	-48
Toevoegingen	0	0
Onttrekkingen	39	0
	39	0
Saldo per 31 december	-8	-48

Liquide middelen	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Kasgelden	4	4
Bank	730	837
Totaal	734	841

Ten aanzien van liquide middelen worden geen valutarisico's gelopen.

Ability heeft een kredietfaciliteit bij de Rabobank tot een maximum van € 1 miljoen

Als nadere voorwaarde is gesteld dat Ability jegens de bank instaat voor de nakoming van de overeengekomen negative pledge en de pari passu.

Overlopende activa	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Vooruitbetaald	8	32
Te ontvangen baten/bedragen	231	156
	251	188

Toelichting op de balans

Passiva

(Bedragen x € 1.000,-)

Eigen vermogen	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	128	559
Gerealiseerd resultaat	60	0
Resultaat bestemming	0	-186
	60	-186
Saldo per 31 december	188	374
Bestemmingsreserve personeel		
Saldo per 1 januari	24	24
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	24	24
Bestemmingsreserve herstructurering		
Saldo per 1 januari	349	424
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	75
	0	-75
Saldo per 31 december	349	349
Bestemmingsreserve ICT		
Saldo per 1 januari	50	50
Toevoegingen bestemd resultaat	0	0
Onttrekkingen	0	0
	0	0
Saldo per 31 december	50	50
Bestemmingsreserve transitie		
Saldo per 1 januari	66	0
Toevoegingen bestemd resultaat	0	75
Onttrekkingen	0	9
	0	66
Saldo per 31 december	66	66

Bestemmingsreserve personeel :

Een deel van de voordelige resultaten is in het verleden bestemd voor bijzondere uitgaven met betrekking tot personeel.

Bestemmingsreserve herstructurering :

In 2012 is een bestemmingsreserve gevormd voor financiering van herstructureringskosten bij de invoering van de Participatiewet.

Er zijn plannen opgesteld om Ability beter toekomstbestendig te maken.

De financiering van de hiervoor benodigde investeringen kan geheel of gedeeltelijk worden afgedekt door deze reserve.

Bestemmingsreserve ICT :

In 2013 is een bestemmingsreserve gevormd voor de verbetering van de automatiseringssystemen van Ability.

Bestemmingsreserve transitie :

In 2015 is een bestemmingsreserve getroffen voor transitiekosten. Het bestuur heeft de directie mandaat gegeven tot 75K met informatieplicht per kwartaal.

(Bedragen x € 1.000,-)

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Onderhandse leningen*		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen :		
Saldo per 1 januari	1.429	1.616
Aangetrokken	0	0
Aflossingsverplichting	187	187
	-187	-187
Saldo per 31 december	1.242	1.429

* Zie voor een nadere specificatie bijlage 2.

In 2016 is € 70.000 als rentelast verantwoord (2015: € 83.000).

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Bank- en girosaldi	1.301	1.041
RC met Ability Reïntegratie BV	105	42
Crediteuren	518	445
Aflossingsverplichting	187	187
Belastingen	403	555
Reservering vakantiegeld (Ambt.)	44	0
Te ontvangen facturen	20	41
Sociale premies, IZA en pensioenpremies	13	13
Overige schulden	1.185	1.241
	2.591	2.324

Overlopende passiva	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Rentelasten	30	33
Accountantskosten	6	20
Sectorplan	128	0
Te betalen netto loon	2	14
Overige overlopende passiva *	247	673
Saldo per 31 december	412	740

* Specificatie :

vooruit ontvangen bedragen	0	8
vooruit gefactureerde bedragen	0	72
reeds gedeclareerde termijnen	0	141
te betalen subsidie	11	125
verrekening begroot verlies	147	272
boete arbeidsinspectie	0	15
overig	89	40
	247	673

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Ability heeft per 31 december 2016 leaseverplichtingen van € 284.310, een verplichting vakantiegeld van € 327.988 en nog te betalen/op te nemen vakantiedagen van € 506.615. De GR en de B.V. vormen een fiscale eenheid voor de BTW met ingang van 1 juli 2012.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(Bedragen x € 1.000,-)

Toegevoegde waarde*	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Industrie			
Bedrijfsopbrengsten	3.187	3.208	2.770
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	1.370	1.779	1.364
Toegevoegde waarde	1.817	1.429	1.405
Groenvoorziening			
Bedrijfsopbrengsten	2.890	2.421	2.533
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	399	244	309
Toegevoegde waarde	2.491	2.177	2.224
Diensten			
Bedrijfsopbrengsten	1.202	1.293	1.309
Kosten grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk	417	515	590
Toegevoegde waarde	785	778	719
Trajecten			
Bedrijfsopbrengsten**	243	828	681
Algemene kosten en andere externe kosten	93	91	96
Toegevoegde waarde	150	737	585
Toegevoegde waarde	5.243	5.121	4.934
Totaal productieve uren	366.412		383.947
Gemiddeld toegevoegde waarde per uur	14,31		12,85

* Nieuwe indeling van activiteiten binnen de sectoren zorgt voor een verschuiving van de vergelijkende cijfers

** Omzet uit reïntegratieactiviteiten(trajecten) is verwerkt bij Ability Reïntegratie B.V. (zie bijlage 6).

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfsopbrengsten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Huuropbrengsten	70	55	59
Dienstverlening t.b.v. derden	0	0	0
Herwaardering	15	0	-13
Prijsverschillen	36	25	-10
Doorber. orderkosten	0	0	0
Kantineopbrengsten	28	30	29
Verkoop oude materialen	16	13	15
Opbrengst vrachtkosten	23	19	20
Ontvangen dividend	12	0	0
Overige opbrengsten*	210	20	123
Totaal	410	161	223

* Betreft vrijval OHW (165k) en vrijval voorziening dubieuze debiteuren (39k).

Lonen, sociale lasten, pensioenpremie en overige kosten WSW-medewerkers

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten WSW-werknemers	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Lonen WSW-werknemers			
Lonen	8.349	8.216	8.417
Sociale lasten	1.526	1.435	1.511
Pensioenpremies	697	840	869
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	-76	-50	-75
Totaal	10.496	10.440	10.721
Bezetting WSW in fte	336,3	356,2	364,0
Bezetting WSW in se	363,9	366,3	381,9
Loonkosten per WSW se	28.841	28.504	28.072
Loonkosten als % van de brutolonen	125,7	127,1	127,4
Ziekteverzuim %	12,0	11,0	10,5
Overige kosten WSW-werknemers			
Vervoerskosten WSW	182	225	233
Vergoeding reis- en verblijfskosten	5	8	8
Bedrijfsgeneeskundige zorg	73	38	48
Studiekosten	31	70	35
Begeleid werken*	0	85	0
Arbo	1	9	4
WSW-cliëntenraad	6	7	6
Overige**	64	59	68
Totaal	363	500	402
Loonkosten WSW-werknemers	10.859	10.940	11.123
Overige kosten WSW-werknemers per se	995	1.366	1.050

* Kosten BW (93K) zijn verwerkt in de staat van baten en lasten (kostprijs Trajecten).

** De post "overige" bestaat o.a. uit bijdrage personeelsvereniging, OR kosten, stagevergoedingen en kosten diagnostisch systeem t.b.v alle doelgroepen

Lonen, sociale lasten, pensioenpremie en overige kosten nieuwe doelgroep*

(Bedragen x € 1.000,-)

Loonkosten nieuwe doelgroep	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Lonen nieuwe doelgroep			
Lonen	10	397	0
Sociale lasten	2	62	0
Pensioenpremies	0	22	0
Afdrachtkorting	0	0	0
Ontvangen ziekengeld	0	0	0
Totaal	12	480	0
Bezetting nieuwe doelgroep in fte**	0,5	20,0	0,0
Loonkosten nieuwe doelgroep per fte	23,7	24,0	0,0
Loonkosten als % van de brutolonen	117,1	120,9	0,0
Ziekteverzuim %	0,0	5,0	0,0
Overige kosten nieuwe doelgroep			
Vervoerskosten nieuwe doelgroep	0	11	0
Vergoeding reis- en verblijfskosten	0	0	0
Bedrijfsgeneeskundige zorg	0	2	0
Extra uitkering personeel	0	0	0
Studiekosten	0	8	0
Begeleid werken	0	0	0
Arbo	0	0	0
Cliëntenraad	0	0	0
Overige*	0	2	0
Totaal	0	23	0
Loonkosten nieuwe doelgroep	12	503	0
Overige kosten nieuwe doelgroep per fte	0	1.125	0

* betreft hier de loonkosten van nieuwe doelgroep uit de Participatiewet

** uitgangspunt is dat de daling van het aantal sw-medewerkers wordt ingevuld met mensen uit de nieuwe doelgroep, de loonkosten van deze doelgroep worden gesubsidieerd op basis van de arbeidscapaciteit.

Salarissen, sociale lasten, pensioenpremies en overige kosten ambtenaren

(Bedragen x € 1.000,-)

Salariskosten ambtenaren	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Salarissen ambtelijke werknemers			
Lonen	925	954	956
Sociale lasten	119	106	117
Pensioenpremies	94	123	103
Afdrachtkorting	0	0	0
FPU plus	20	10	26
Doorbelaste loonkosten	-135	-122	-136
Totaal	1.023	1.071	1.067
Aantal ambtenaren in fte	14,7	16,2	16,2
Salariskosten per formatieplaats	78.860	73.761	74.079
Salariskosten per WSW-se	2.810	2.923	2.793
Verhouding ambtelijk/WSW	4,18%	4,34%	4,27%
Overige kosten ambtenaren			
Vergoeding reis- en verblijfskosten	4	5	2
Woon- werkverkeer	10	10	10
Bedrijfsgeneeskundige zorg	0	3	0
Studiekosten	9	10	0
Overige *	11	7	15
Totaal	34	35	26
Salariskosten ambtelijke werknemers	1.057	1.106	1.093
Overige kosten per formatieplaats	2.330	2.165	1.627
Inhuren personeel **	1.189	964	1.028

* Onder overige kosten zijn o.a. begrepen personeelsvereniging en jubileumgratificaties

** Specificatie:

	fte	€	fte	€	fte	€
Doorbel. uit Ability Reïntegratie BV	16,90	1.034	13,63	772	15,80	913
Stichting Werk op Maat	1,00	36	1,00	39	1,00	35
Inhuur derden		0		0		0
Uitzendkrachten		116		154		77
Kwaliteitszorg/vertrouwenspersoon		3		0		3
	17,90	1.189	14,63	964	16,80	1.028

Afschrijvingen

(Bedragen x € 1.000,-)

Afschrijvingen	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Voorziening aan terreinen	16	15	17
Gebouwen	65	70	65
Installaties	24	23	27
Machines	162	171	138
Computers	26	67	45
Inventarissen	20	35	39
Vervoermiddelen	41	27	36
Totaal	354	408	367

Overige bedrijfskosten

(Bedragen x € 1.000,-)

Overige bedrijfskosten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Huur- en leasekosten	114	170	138
Onderhoudskosten	399	376	338
Energie	262	329	321
Verzekeringen en belastingen	137	120	110
Indirecte productiekosten	156	163	152
Verkoopkosten	2	9	-1
Diverse overige bedrijfslasten	558	463	562
Totaal overige bedrijfskosten	1.627	1.630	1.620

In de post onderhoudskosten zijn begrepen de kosten aan terreinen, gebouwen, installaties en machines, inventarissen, computers en vervoermiddelen, alsmede de kosten van afvoer (chemische) afvalstoffen en schoonmaakkosten.

Specificatie Huur- en leasekosten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Huurkosten	16	15	23
Leasekosten	98	155	115
Totaal	114	170	138

Huur- en leasekosten betreft de huur van gebouwen en overige bedrijfsmiddelen, alsmede leasekosten van voertuigen.

Specificatie Onderhoudskosten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Terreinen	3	3	2
Gebouwen	32	20	12
Installaties	17	30	35
Machines	219	180	179
Inventaris	22	25	9
Vervoermiddelen	42	35	35
Schoonmaakkosten	34	40	36
Afvalstoffen	31	43	31
Totaal	399	376	338

(Bedragen x € 1.000,-)

Specificatie energieverbruik *	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Elektriciteit	67	75	71
Gas	72	104	96
Brandstof	124	150	154
Totaal	262	329	321

* Brandstof voor vervoermiddelen is opgenomen in de post energieverbruik.

Specificatie belastingen en verzekeringen	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Belastingen	40	35	38
Verzekeringen	97	85	72
Totaal	137	120	110

Specificatie indirecte productiekosten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Gereedschappen	52	54	45
Stempels/mallen	8	15	13
Lasbenodigdheden	15	23	15
Grijpstoffen	79	68	78
Hulpstoffen	3	3	1
Totaal	156	163	152

Specificatie diverse overige bedrijfslasten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Automatiseringskosten	90	65	72
Kantoorkosten	93	75	42
Contributies/abonnementen	30	28	26
Accountants- en advieskosten	68	45	55
Salarisadministratie	33	30	30
Bestuurskosten	3	0	1
Werkkleding	56	55	51
Magazijn- en expeditiekosten *	22	25	22
Afboeking oninbare vorderingen	0	10	0
Voorraadverschillen	22	0	-2
Afschrijvingen grond-/hulpstoffen	0	15	0
Boekwinst desinvesteringen	-19	0	0
Kantinekosten	75	50	40
Overige **	83	65	99
Resultaat Ability Reïntegratie B.V.	1	0	125
Totaal	558	463	562

* Vrachtkosten worden doorberekend aan de afnemers en zijn vermeld bij overige opbrengsten.

** Voorziening incurante voorraden (16k), boete arbeidsinspectie (23K), kerstpakketten (18k) & aftrap nieuwe organisatie (15k).

Vergoeding WSW en nieuwe doelgroepen via gemeenten

(Bedragen x € 1.000,-)

Vergoeding via gemeenten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Omvang vergoeding			
Vergoeding WSW	9.519	9.341	9.945
Vergoeding nieuwe doelgroepen	4	420	0
Correctie begeleid werken **	-192	-66	-226
Gecorrigeerde vergoeding	9.330	9.695	9.719
Subsidieresultaat WSW in € ***	-977	-1.099	-776
Subsidieresultaat P-wet in € ***	-8	-60	0
Verhouding loonkosten WSW in %	110	112	108
Verhouding loonkosten P-wet in %	306	114	0
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	363,90	366,26	381,90
Rijksvergoeding per se	26.113	25.503	26.004

* De basis voor de rijksvergoeding over het jaar 2016 zijn de gegevens van het gemeenteloket

** Het verschil tussen subsidie en uitbetaalde loonkostensubsidie is als bate gepresenteerd onder bedrijfsopbrengsten bij Trajecten. Aantal BW'ers is 7,66 se's.

*** Subsidieresultaat = loonkosten minus rijksvergoeding

Gemeentelijke bijdrage	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Omvang gemeentelijke bijdrage	243	243	243
Aantal gerealiseerde se's/te realiseren	363,90	366,26	381,90
Gemeentelijke bijdrage per se	668	663	637

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	11.301	12,88	31.292
Eemshard	45.220	51,53	125.210
De Marne	13.647	15,55	37.788
Winsum	17.592	20,05	48.711
Totaal	87.761	100,00	243.000

Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

(Bedragen x € 1.000,-)

Gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Financiële baten	0	0	0
Financiële lasten	70	88	83
Totaal	70	88	83

Verschillenanalyse Ability (GR)

In deze verschillenanalyse wordt kort een toelichting gegeven op bijzondere posten of afwijkingen in de balans per 31-12-16 en in het overzicht baten en lasten over 2016 ten opzichte van de begroting 2016 of de jaarrekening 2015.

Balans

Debiteuren en overige vorderingen

De debiteuren zijn bijna gelijk aan 2015.

Overlopende activa

De overlopende activa is eind 2016 hoger dan eind 2015. Dit wordt veroorzaakt door hogere te ontvangen bedragen van de deelnemende gemeenten en te verrekenen subsidie.

Bank giro

Bank giro stijgt doordat de rekening-courant positie bij de BNG is gestegen, dit vanwege het lagere rente tarief.

Korte schulden

Zijn per saldo lager dan eind 2015. Dit wordt veroorzaakt door een lagere schuld aan de belastingdienst, ondanks een hoger crediteurensaldo en de reservering van het te betalen bedrag aan vakantiegeld voor ambtenaren.

Overlopende passiva

De overlopende passiva is lager door o.a. minder vooruit gefactureerde bedragen/reeds gedeclareerde termijnen, verrekening van begroot verlies huidige jaar en te betalen subsidie.

Staat van baten en lasten

Resultaat

Het resultaat over 2016 is ten opzichte van de begroting van 2016 verbeterd.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn lager dan begroot als gevolg van latere investeringen op machines dan begroot.

Loonkosten nieuwe doelgroepen

De loonkosten nieuwe doelgroepen zijn lager dan begroot als gevolg van een lagere instroom. Hier staat ook een lagere subsidieopbrengst tegenover.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten zijn boven begroting door hoger verlies in Ability Reïngratie B.V.

Rijksvergoeding

De ontvangen subsidie is lager als gevolg van een lagere instroom van nieuwe doelgroepen.

.

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen 2016.

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking	Voorzitters-clausule van toepassing (J/N)	Naam	functievervulling			Beloning	Belastbare vast en variabele onkosten-vergoeding	Voorziening beloning belastbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
Functie			ingangsdatum	einddatum	omvang in FTE				
Algemeen directeur	N	A.V. van Geffen	1-1-2016	31-12-2016	1,00	120.644	2.400	15.756	0
			1-1-2015	31-12-2015		120.405	2.400	17.383	0
Vermelding alle bestuurders	Voorzitters-clausule van toepassing (J/N)	Naam	ingangsdatum	einddatum	omvang in FTE	Beloning	Belastbare vast en variabele onkosten-vergoeding	Voorziening beloning belastbaar op termijn	Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband
Functie									
Voorzitter	J	T. Berends	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
	J	S. Herkströter	23-5-2016						
Plaatsvergaand									
voorzitter	N	J.W. v.d. Kolk	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Secretaris	N	M.A. de Visser	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	T.M. de Vries	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	J.M. van Gils	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	E. Dijkhuis	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	L. Groenewoud	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	J.W. Nanninga	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	L.T. Bandsma	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	M.M.H. Verschuren	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	R. van Bruggen	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	K.W. Hoekzema	1-1-2016	23-5-2016		0	0	0	0
Lid	N	T. Berends	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0
Lid	N	J.W. v.d. Kolk	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0
Lid	N	M.A. de Visser	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0
Lid	N	M. van Dijk	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0
Lid	N	H. van Gelder	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0
Lid	N	M.M.H. Verschuren	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0
Lid	N	H. Blok	23-5-2016	31-12-2016		0	0	0	0

ook in 2015 hebben de bestuurders geen beloning ontvangen.

Bijlagen

Bijlage 1: Staat van vaste activa en afschrijvingen

Omschrijving Materiële vaste activa	Oorspr. aan- schafwaarde per 01-01-16	Investerings- 2016	Des- investeringen 2016	Oorspr. aanshaf- waarde per 31-12-16 (kol. 1+2-3)	Totaal van afschr. per 01-01-16	Afschr. 2016	Terugboeking afschrijvingen wegens des- investeringen 2016	Totaal afschr. per 31-12-16 (kol.5+6-7)	Boekwaarde per 01-01-16 (kol. 1-5)	Boekwaarde per 31-12-16 (kol. 4-8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Grond	439			439					439	439
Voorziening terreinen	359			359	334	16		351	25	9
Gebouwen	3.902	3		3.905	3.051	65		3.115	851	791
Installaties	815	7		823	631	24		649	190	173
Machines	3.361	163	66	3.458	2.976	162	41	3.097	385	361
Computers	790	72		861	742	26		768	48	93
Inventarissen	1.071	17	9	1.079	1.010	20	9	1.022	61	58
Vervoermiddelen	464	27	9	482	307	41	9	339	157	143
Totaal	11.200	290	84	11.407	9.052	354	58	9.341	2.155	2.066

Bijlage 2: Staat van leningen O/G 2016

Verstrekker	Rente perc.	Oorspronkelijk bedrag	Jaar laatste aflossing	Restant lening 01-01-16	In het jaar opgenomen leningen	Rente	Aflossing	Restant van leningen	Aflossingsverplichting 2017
Bank Ned. Gemeenten	5,280	976.263	2020	325.421		17.032	65.084	260.337	65.084
Bank Ned. Gemeenten	3,720	750.000	2020	250.000		9.218	50.000	200.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,520	1.000.000	2027	600.000		25.417	50.000	550.000	50.000
Bank Ned. Gemeenten	4,200	550.000	2035	440.000		18.174	22.000	418.000	22.000
Totaal		3.276.263		1.615.421		69.841	187.084	1.428.337	187.084

Bijlage 3 : Overzicht verdeling FTE's

	Boekjaar 2016			Begroting 2016			Boekjaar 2015		
	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal	GR	BV	Totaal
Directie	2,00		2,00	2,40		2,40	2,40		2,40
Bedrijfsbureau	2,50	5,01	7,51						
WG benadering / Comm. zaken	0,90	1,00	1,90	1,00		1,00	1,00		1,00
Sector Middelen				0,70	2,38	3,08	1,00	4,82	5,82
Sector Industrie & diensten	6,00	6,89	12,89	6,00	7,45	13,45	6,00	7,55	13,55
Sector Groen	2,00	2,00	4,00	3,00	3,00	6,00	2,76	4,98	7,74
Sector Trajecten				3,07	3,89	6,96	3,07	4,06	7,13
Spoor 2 & 3	1,17	2,00	3,17						
	14,57	16,90	31,47	16,17	16,72	32,89	16,23	21,41	37,64
Receptie (inhuur Stichting WOM)			1,00			1,00			1,00
Totaal		32,47			33,89			38,64	

Bijlage 4: Overzicht verdeling gemeentelijke bijdragen

De door het algemeen bestuur vastgestelde verdeelsleutel houdt in dat de gemeenten naar evenredigheid van het werkelijk aantal mandagen bijdragen in het nadelig saldo. Dit is het aantal mandagen (incl. ADV) dat betrekking heeft op het WSW-personeel afkomstig uit de betreffende gemeente. De procentuele bijdrage van de gemeenten is gebaseerd op het werkelijk aantal mandagen ultimo 2016.

Bijdrage in het verlies (indien van toepassing):*

Gemeente	Aantal SVW-dagen	Aandeel in %	Aandeel in €
Bedum	11.301	12,88	0
Eemsmond	45.220	51,53	0
De Marne	13.647	15,55	0
Winsum	17.592	20,05	0
Totaal	87.761	100,00	0

* niet van toepassing, het bedrag wordt onttrokken aan de algemene reserve.

De totale bijdrage per gemeente (inclusief bijdrage in het verlies) voor het boekjaar 2016 wordt dan als volgt :

Gemeente	"vaste" bijdrage	bijdrage verlies	Totaal
Bedum	31.292	0	31.292
Eemsmond	125.210	0	125.210
De Marne	37.788	0	37.788
Winsum	48.711	0	48.711
Totaal	243.000	0	243.000

Realisatie totale bijdrage per gemeenten (inclusief bijdrage in het verlies) ten opzichte van de begroting 2016 :

Gemeente	Realisatie	Begroting	Verschil
Bedum	31.292	73.174	41.882
Eemsmond	125.210	317.180	191.970
De Marne	37.788	95.627	57.839
Winsum	48.711	102.019	53.308
Totaal	243.000	588.000	345.000

Bijlage 5: Urenverantwoording

	Boekjaar 2016		Boekjaar 2015	
	Uren	%	Uren	%
Aanwezige uren (betaald)*				
Productieve uren	366.412	58,13	383.947	59,51
Indirecte uren	40.676	6,45	41.539	6,44
Improductieve uren	13.811	2,19	16.701	2,59
		66,77		68,54
Subtotaal aanwezige uren	420.899		442.187	
Afwezige uren (betaald)				
Doktersbezoek	4.388	0,70	4.425	0,69
Verlof / Niet gewerkte uren	134.690	21,37	129.009	20,00
Overig betaald verzuim	2.737	0,43	1.443	0,22
		22,50		20,91
Subtotaal afwezige uren	141.815		134.877	
Afwezige uren wegens ziekte				
Ziekte **	67.372	10,69	67.469	10,46
Afwezige uren				
Onbetaald verzuim	288	0,05	619	0,10
	288		619	
Total uren dienstverband	630.374	100,00	645.152	100,00

* Inclusief interne Technische dienst uren

** Ziekteverzuimpercentage wijkt af van het percentage genoemd in het voorwoord door andere definitie bepaling (in- & exclusief overhead).

Bijlage 6:

Ability Reïntegratie B.V.

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Balans per 31 december 2016

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Activa		
Vlottende activa	121	177
Liquide middelen	49	55
Overlopende activa	12	0
Totaal activa	181	232

(bedragen x € 1.000,-)

	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Passiva		
Vaste passiva		
Eigen Vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	18	18
Algemene reserves	0	0
Resultaat lopend boekjaar	0	0
	18	18
Langlopende schulden		
Schuld aan Ability	0	0
Kortlopende schulden		
Crediteuren	22	0
Rekening courant Ability	0	83
Overige schulden	139	85
	161	168
Overlopende passiva	2	47
Totaal passiva	181	232

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Winst- en Verliesrekening

(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Boekjaar 2016		Begroting 2016		Boekjaar 2015	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Netto omzet		254		250		252
Directe kosten		0		75		0
Brutomarge		254		175		252
Overige bedrijfsopbrengsten		27		0		126
Bedrijfsopbrengsten		281		175		378
Bedrijfskosten						
Lonen, sociale lasten,						
overige kosten personeel	137		92		182	
Inhuren personeel	120		120		119	
Overige bedrijfskosten	12		57		77	
Som der bedrijfslasten		269		269		378
Bedrijfsresultaat		12		-94		0
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belasting		12		-94		0
Totaal der baten/lasten	269	281	344	175	378	378

Toelichting algemeen

Waarderingsgrondslagen

Grondslagen balans

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Het betreft schulden met een looptijd langer dan een jaar.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald door het verschil tussen de netto-omzet en alle hiermede verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten.

Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. waarin de diensten zijn verricht.

Lonen

Hieronder worden de loonkosten van de medewerkers verantwoord. Onder loonkosten wordt het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeld-rechten en eindejaarsuitkering.

Sociale lasten en overige kosten personeel

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening en tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden. Onder overige kosten worden de kosten geboekt die direct gerelateerd zijn aan het personeel, zoals vervoerskosten, arbo-kosten, bedrijfsgeneeskundige kosten en studiekosten.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa.

Overig bedrijfskosten

Overige bedrijfskosten zijn verantwoord tegen de werkelijk betaalde kosten.

Inhuren personeel

Dit betreft de kosten van personeel dat bij Ability Reïntegratie B.V. werkzaam is, op basis van detachering of uitzending.

Financiële baten en lasten

Dit betreft rente, berekend op basis van historische kosten.

Belasting

De belasting wordt berekend op basis van het commerciële resultaat, met inachtneming van fiscale faciliteiten.

Continuïteit

Zoals uit de jaarrekening blijkt is het vermogen van de vennootschap positief.

In de financiering van het vermogen wordt voorzien door de aandeelhouder Ability GR.

Omdat het vermogen niet op korte termijn wordt opgeëist is de jaarrekening van de vennootschap opgesteld op continuïteitsbasis.

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

Activa

(Bedragen x € 1.000,-)

Vlottende activa	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Debiteuren	5	166
Rekening courant Ability	105	10
Vorderingen	10	1
Totaal	<u>121</u>	<u>177</u>

Passiva

Eigen vermogen	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Gestort en opgevraagd kapitaal *	18	18
Algemene reserve	0	0
Resultaat lopend boekjaar**	0	0
Totaal	<u>18</u>	<u>18</u>

* Het maatschappelijk aandelenkapitaal bestaat uit 200 aandelen van € 450,- .
Hiervan zijn geplaatst en volgestort 40 aandelen, totale waarde € 18.000,-.

** Het resultaat lopend boekjaar wordt als dividend uitbetaald aan de GR

(Bedragen x € 1.000,-)

Kortlopende schulden	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Crediteuren	22	0
Rekening courant Ability	0	83
Belastingen	76	85
Sociale premies en pensioenpremies	0	0
Reservering vakantiegeld	51	0
Te betalen dividend aan Ability GR	13	0
Totaal	<u>161</u>	<u>168</u>

Overlopende passiva	Boekjaar 2016	Boekjaar 2015
Te ontvangen bedragen	2	21
Vooruitontvangen bedragen	0	0
Test- en Trainingscentrum Uithuizen	0	26
Vooruitontvangen van gemeenten	0	0
Saldo per 31 december	<u>2</u>	<u>47</u>

Bijlage 6: Ability Reïntegratie B.V.

Toelichting op de winst- en verliesrekening over 2016

(bedragen x € 1000)

Netto-omzet

De omzet heeft betrekking op trajecten uitgevoerd voor voornamelijk de deelnemende gemeenten en UWV. Daarnaast vinden er allerlei trajecten plaats in het kader van het werkleerbedrijf voor andere organisaties.

Kostprijs van de omzet

Ability Reïntegratie B.V. moet voor het plaatsen van deelnemers bij andere partijen begeleidingskosten betalen. Dit is geboekt als directe kosten. Daarnaast zijn de ingehuurde diensten van derden hier verantwoord.

	(Bedragen x € 1.000,-)		
	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Brutomarge			
Netto omzet			
Trajecten	254	250	252
Traject- en Reïntegratiebanen	0	0	0
Totale netto omzet	254	250	252
Kostprijs van de omzet			
Trajecten	0	75	0
Trajectbanen	0	0	0
	0	75	0
Brutomarge*	254	175	252

* Specificatie Brutomarge:

Trajecten	254	175	252
Diagnose	0	0	0
	<u>254</u>	<u>175</u>	<u>252</u>

Overige bedrijfsopbrengsten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Overige opbrengsten*	27	0	126
Totaal	<u>27</u>	<u>0</u>	<u>126</u>

* In 2014 is het Test-, Trainings- & Activiteiten Centrum bij Werk op Maat geopend. Daardoor hoeft er bij Ability geen aparte infrastructuur te worden opgebouwd voor een TTC. Voor de toekomst houden we wel rekening met aanpassingen voor Test en trainingen in de reguliere infrastructuur in Uithuizen.

(Bedragen x € 1.000,-)

Lonen, sociale lasten en overige kosten personeel	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Lonen	930	1.137	960
Loonkosten trajectbanen inclusief sociale lasten	0	0	0
Sociale lasten en pensioenen eigen personeel	325	289	295
Overige personeelskosten (o.a. woon-werkvergoeding en opleidingskosten)	47	15	60
	1.302	1.441	1.315
Doorbelasting trajectbanen aan Gemeenten	0	0	0
Doorbelasting aan Ability GR*	-1.166	-1.349	-1.134
Totaal **	137	92	182

* Medewerkers die feitelijk hun werkzaamheden voor Ability GR verzorgen

** Medewerkers die de intake, begeleiding & administratie van trajectcliënten verzorgen en de dagelijkse aansturing van het LOC.

(Bedragen x € 1.000,-)

Inhuren personeel	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Inhuren personeel Ability GR	120	120	119
Totaal	120	120	119

Overige bedrijfskosten	Boekjaar 2016	Begroting 2016	Boekjaar 2015
Doorbelaste kosten vanuit Ability GR	0	0	0
Licentiekosten Dariuz	0	18	0
Huisvestingskosten	0	0	0
TTC Wehe- den Hoorn	1	30	40
Overige bedrijfslasten*	11	9	37
Totaal	12	57	77

Belasting

Ability Reïntegratie B.V. een 100% dochter van Ability GR.

Ability GR is niet belastingplichtig voor de vennootschapbelasting.

De GR en de BV vormen een fiscale eenheid voor de BTW sinds 1 juli 2012.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen.

Ability Reïntegratie B.V. heeft per 31 december 2016 een verplichting vakantiegeld van € 2.662 en nog te betalen/op te nemen vakantiedagen van € 100.047.

Verschillenanalyse Ability Reïntegratie B.V.

In deze verschillenanalyse wordt kort een toelichting gegeven op bijzondere posten of afwijkingen in de balans per 31-12-16 en in de winst- en verliesrekening over 2016 ten opzichte van de begroting 2016 of de jaarrekening 2015.

Balans

Vlottende activa is afgenomen door een lager debiteurensaldo per ultimo 2016.

Het eigen vermogen is ongewijzigd. Het resultaat 2016 is overgeheveld naar de GR.

De overige schulden betreft belastingen, reservering vakantiegeld en een lagere rekening courant saldo met de GR.

Winst- en verliesrekening

Het resultaat van de B.V. is nihil na overheveling van het positieve saldo van 12K naar de GR.

Aldus vastgesteld in de vergadering van aandeelhouders van Ability Reïntegratie BV gehouden te Uithuizen op 2017

Uithuizen, 2017.

.....,
S.W.G. Herkströter
Voorzitter Bestuur

.....,
Drs. A.V. van Geffen,
Statutair directeur

Voorstel bestemming resultaat over het boekjaar 2016

De directie stelt met goedkeuring van het Dagelijks Bestuur aan het Algemeen Bestuur voor om het voordelige resultaat over 2016 van € 60.000, toe te voegen aan de algemene reserve.

Aldus opgemaakt : 6 april 2017.

.....,
Drs. A.V. van Geffen,
Algemeen directeur

.....,
C.J. Hindriks QC,
Manager Bedrijfsvoering/Concerncontroller

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur gehouden op 2017 te Uithuizen.

.....,
S.W.G. Herkströter
Voorzitter Bestuur

.....,
Drs. A.V. van Geffen,
Algemeen directeur